

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ДРОГОБИЦЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ ПЕДАГОГІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ІВАНА ФРАНКА
РАДА МОЛОДИХ ВЧЕНИХ
MINISTRY OF EDUCATION AND SCIENCE OF UKRAINE
DROHOBYCH IVAN FRANKO STATE PEDAGOGICAL UNIVERSITY
YOUNG SCIENTISTS COUNCIL

ISSN 2308-4855 (Print)
ISSN 2308-4863 (Online)

АКТУАЛЬНІ ПИТАННЯ ГУМАНІТАРНИХ НАУК:

**Міжвузівський збірник наукових праць молодих
вчених Дрогобицького державного педагогічного
університету імені Івана Франка**

HUMANITIES SCIENCE CURRENT ISSUES:

**Interuniversity collection of Drohobych
Ivan Franko State Pedagogical University
Young Scientists Research Papers**

ВИПУСК 60. ТОМ 1
ISSUE 60. VOLUME 1

Видавничий дім
«Гельветика»
2023

*Рекомендовано до друку Вченою радою
Дрогобицького державного педагогічного університету імені Івана Франка
(протокол № 3 від 23.02.2023 р.)*

Актуальні питання гуманітарних наук: міжвузівський збірник наукових праць молодих вчених Дрогобицького державного педагогічного університету імені Івана Франка / [редактори-упорядники М. Пантук, А. Душний, В. Ільницький, І. Зимомря]. – Дрогобич : Видавничий дім «Гельветика», 2023. – Вип. 60. Том 1. – 316 с.

Видання розраховане на тих, хто цікавиться питаннями розвитку педагогіки вищої школи, а також філології, мистецтвознавства, історії.

Редакційна колегія:

Пантук М.П. – головний редактор, доктор педагогічних наук, професор, проректор з наукової роботи (Дрогобицький державний педагогічний університет імені Івана Франка); **Душний А.І.** – співредактор, кандидат педагогічних наук, доцент (Дрогобицький державний педагогічний університет імені Івана Франка); **Ільницький В.І.** – співредактор, доктор історичних наук, професор (Дрогобицький державний педагогічний університет імені Івана Франка); **Дмитрів І.І.** – відповідальний секретар, кандидат філологічних наук, доцент (Дрогобицький державний педагогічний університет імені Івана Франка); **Андрєєв В.М.** – доктор історичних наук, професор (Київський університет імені Бориса Грінченка); **Батюк Т.В.** – кандидат історичних наук, доцент (Дрогобицький державний педагогічний університет імені Івана Франка); **Баукова А.Ю.** – кандидат історичних наук, доцент (Львівський національний університет імені Івана Франка); **Бермес І.Л.** – доктор мистецтвознавства, професор (Дрогобицький державний педагогічний університет імені Івана Франка); **Гриценко Г.З.** – кандидат історичних наук, доцент (Дрогобицький державний педагогічний університет імені Івана Франка); **Галів М.Д.** – доктор педагогічних наук, професор (Дрогобицький державний педагогічний університет імені Івана Франка); **Галик В.М.** – кандидат історичних наук, доцент (Дрогобицький державний педагогічний університет імені Івана Франка); **Гіжесак Ян** – доктор габілітований, надзвичайний професор кафедри (Державна вища професійна школа); **Дутчак В.Г.** – доктор мистецтвознавства, доцент (Національна музична академія України імені Петра Чайковського); **Зимомря І.М.** – доктор філологічних наук, професор (Ужгородський національний університет); **Іванишин П.В.** – доктор філологічних наук, професор (Дрогобицький державний педагогічний університет імені Івана Франка); **Корсак Р.В.** – доктор історичних наук, професор (Ужгородський національний університет); **Кравчик М.О.** – кандидат філософських наук, доцент (Міжнародний гуманітарний університет); **Маршалек-Кава Джоанна** – доктор наук, доцент (Університет Миколая Коперника в Торуні, Торунь, Польща); **Масненко В.В.** – доктор історичних наук, професор (Черкаський національний університет імені Богдана Хмельницького); **Мафтин Н.В.** – доктор філологічних наук, професор (Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника); **Мацьків П.В.** – доктор філологічних наук, професор (Дрогобицький державний педагогічний університет імені Івана Франка); **Медвідь О.В.** – кандидат історичних наук, доцент (Дрогобицький державний педагогічний університет імені Івана Франка); **Невмержицька О.В.** – доктор педагогічних наук, доцент (Дрогобицький державний педагогічний університет імені Івана Франка); **Оршанський Л.В.** – доктор педагогічних наук, професор (Дрогобицький державний педагогічний університет імені Івана Франка); **Пагута М.В.** – кандидат педагогічних наук, доцент (Дрогобицький державний педагогічний університет імені Івана Франка); **Пантук Т.І.** – доктор педагогічних наук, професор (Дрогобицький державний педагогічний університет імені Івана Франка); **Петренко О.М.** – доктор історичних наук, професор (Дрогобицький державний педагогічний університет імені Івана Франка); **Печарський А.Я.** – доктор філологічних наук, професор (Львівський національний університет імені Івана Франка); **Попп Р.П.** – кандидат історичних наук, доцент (Дрогобицький державний педагогічний університет імені Івана Франка); **Синкевич Н.Т.** – кандидат мистецтвознавства, доцент (Дрогобицький державний педагогічний університет імені Івана Франка); **Ситник О.М.** – доктор історичних наук, професор (Мелітопольський державний педагогічний університет імені Богдана Хмельницького); **Сташевська І.О.** – доктор педагогічних наук, професор (Харківська державна академія культури), заслужений діяч мистецтв України; **Сташевський А.Я.** – доктор мистецтвознавства, професор (Харківська державна академія культури), заслужений діяч мистецтв України; **Стедик Ю.О.** – доктор історичних наук, професор (Дрогобицький державний педагогічний університет імені Івана Франка); **Стрєначикова Марія** – доктор наук (дос. CSc., PhD.), (Академія мистецтв у Банській Бистриці); **Тельвак В.П.** – кандидат історичних наук, доцент (Дрогобицький державний педагогічний університет імені Івана Франка); **Устименко-Косоріч О.А.** – кандидат мистецтвознавства, доктор педагогічних наук, професор (Сумський державний педагогічний університет імені А. С. Макаренка); **Футала В.П.** – доктор історичних наук, професор (Дрогобицький державний педагогічний університет імені Івана Франка); **Чик Д.Ч.** – доктор філологічних наук, доцент (Кременецька обласна гуманітарно-педагогічна академія імені Тараса Шевченка); **Яворська Г.Х.** – доктор педагогічних наук, професор (Міжнародний гуманітарний університет); **Янишин Б.М.** – кандидат історичних наук, старший науковий співробітник (Інститут історії України НАН України); **Яремчук В.П.** – доктор історичних наук, професор (Національний університет «Острозька академія»).

Збірник індексується в міжнародній базі даних Index Copernicus International.

На підставі наказу Міністерства освіти і науки України № 6143 від 28.12.2019 р. (додаток 4) журнал внесений до Переліку наукових фахових видань України (категорія «Б») у галузі педагогічних наук (011 – Освітні, педагогічні науки, 012 – Дошкільна освіта, 013 – Початкова освіта, 014 – Середня освіта (за предметними спеціалізаціями), 015 – Професійна освіта (за спеціалізаціями), 016 – Спеціальна освіта).

На підставі наказу Міністерства освіти і науки України № 409 від 17.03.2020 р. (додаток 1) журнал внесений до Переліку наукових фахових видань України (категорія «Б») у галузі філологічних наук (035 – Філологія) та у галузі культури і мистецтва (022 – Дизайн, 023 – Образотворче мистецтво, декоративне мистецтво, реставрація, 024 – Хореографія, 025 – Музичне мистецтво, 026 – Сценічне мистецтво, 027 – Музезнавство, пам'яткознавство, 028 – Менеджмент соціокультурної діяльності).

На підставі наказу Міністерства освіти і науки України № 1290 від 30.11.2021 р. (додаток 3) журнал внесений до Переліку наукових фахових видань України (категорія «Б») у галузі історичних наук (032 – Історія та археологія).

Свідомство про державну реєстрацію друкованого засобу масової інформації «Актуальні питання гуманітарних наук: міжвузівський збірник наукових праць молодих вчених Дрогобицького державного педагогічного університету імені Івана Франка» Серія КВ № 19906-9706Р від 14.05.2013 р.

Усі електронні версії статей збірника оприлюднюються на офіційному сайті видання
www.aphn-journal.in.ua

Редакційна колегія не обов'язково поділяє позицію, висловлену авторами у статтях, та не несе відповідальності за достовірність наведених даних та посилань.

Статті у виданні перевірені на наявність плагіату за допомогою програмного забезпечення StrikePlagiarism.com від польської компанії Plagiat.pl.

Засновник і видавець – Дрогобицький державний педагогічний університет імені Івана Франка, співзасновники Ільницький В.І., Душний А.І., Зимомря І.М.

Адреса редакції: Дрогобицький державний педагогічний університет імені Івана Франка, вул. Івана Франка, 24, м. Дрогобич, обл. Львівська, 82100. тел.: (03244) 1-04-74, факс: (03244) 3-81-11, e-mail: info@aphn-journal.in.ua

© Дрогобицький державний педагогічний університет імені Івана Франка, 2023
© Пантук М.П., Душний А.І., Зимомря І.М., 2023

Recommended for publication
by Drohobych Ivan Franko State Pedagogical University Academic Council
(protocol No 3 from 23.02.2023)

Humanities science current issues: Interuniversity collection of Drohobych Ivan Franko State Pedagogical University Young Scientists Research Papers / [editors-compilers M. Pantyuk, A. Dushnyi, V. Ilnytskyi, I. Zymomrya]. – Drohobych : Publishing House „Helvetica”, 2023. – Issue 60. Volume 1. – 316 p.

The journal is intended for all interested in high school pedagogy, philology, art, and history.

Editorial board:

M. Pantyuk – Editor-in-Chief, Doctor of Pedagogical Sciences, Professor, Vice-Rector for Scientific Work (Ivan Franko Drohobych State Pedagogical); **A. Dushnyi** – Co-Editor, Candidate of Pedagogical Sciences, Associate Professor (Drohobych Ivan Franko State Pedagogical University); **V. Ilnytskyi** – Co-Editor, Doctor of History, Professor (Drohobych Ivan Franko State Pedagogical University); **I. Dmytriv** – Corresponding Secretary, Candidate of Philological Sciences, Associate Professor (Drohobych Ivan Franko State Pedagogical University); **V. Andriev** – Doctor of History, Professor (Kyiv Grinchenko University); **T. Batiuk** – Candidate of Historical Sciences, Associate Professor (Drohobych Ivan Franko State Pedagogical University); **A. Baukova** – Candidate of Historical Sciences, Associate Professor (Ivan Franko Lviv National University); **I. Bermes** – Doctor of Arts, Professor (Drohobych Ivan Franko State Pedagogical University); **H. Hrytsenko** – Candidate of Historical Sciences, Associate Professor (Ivan Franko Ivan Franko State Pedagogical University); **M. Haliv** – Doctor of Pedagogical Sciences, Professor (Drohobych Ivan Franko State Pedagogical University); **V. Halyk** – Candidate of Historical Sciences, Associate Professor (Drohobych Ivan Franko State Pedagogical University); **J. Gzhesiak** – Dr. Gab., Associate Professor (Konin Higher Secondary School of Education); **V. Dutchak** – Doctor of Arts, Professor (Vasyl Stefanyk Precarpathian National University); **V. Zaiets** – Candidate of Art Studies, Associate Professor (National Music Academy of Ukraine named after Peter Tchaikovsky); **I. Zymomria** – Doctor of Philology, Professor (Uzhgorod National University); **P. Ivanyshyn** – Doctor of Philology, Professor (Drohobych Ivan Franko State Pedagogical University); **R. Korsak** – Doctor of Historical Sciences, Professor (Uzhhorod National University); **M. Kravchyk** – Ph.D. in Philosophy, Associate Professor (International Humanitarian University); **Marszalek-Kawa Joanna** – Doctor of Science, Associate Professor (Nicolaus Copernicus University in Torun, Torun, Poland); **V. Masnenko** – Doctor of History, Professor (Bogdan Khmelnytsky Cherkasy National University); **N. Maftyn** – Doctor of Philology, Professor (Vasyl Stefanyk Precarpathian National University); **P. Matskiv** – Doctor of Philology, Professor (Drohobych Ivan Franko State Pedagogical University); **O. Medvid** – Candidate of Historical Sciences, Associate Professor (Drohobych Ivan Franko State Pedagogical University); **O. Nevmerzhytska** – Doctor of Pedagogical Sciences, Associate Professor (General Pedagogy and Preschool Education of Drohobych Ivan Franko State Pedagogical University); **L. Orshanskyi** – Doctor of Pedagogical Sciences, Professor (Ivan Franko State Drohobych Pedagogical University); **M. Pahuta** – Candidate of Pedagogical Sciences, Associate Professor (Ivan Franko State Pedagogical University); **T. Pantiuk** – Doctor of Pedagogical Sciences, Professor (Drohobych Ivan Franko State Pedagogical University); **O. Petrechko** – Doctor of History, Professor (Drohobych Ivan Franko State Pedagogical University); **A. Pecharskyi** – Doctor of Philological Sciences, Professor (Lviv National University); **R. Popp** – Candidate of Historical Sciences, Associate Professor (Drohobych Ivan Franko State Pedagogical University); **N. Synkevych** – Candidate of Arts, Associate Professor (Drohobych Ivan Franko State Pedagogical University); **O. Sytnyk** – Doctor of Historical Sciences, Professor (Bohdan Khmelnytsky Melitopol State Pedagogical University); **I. Stashevsk** – Doctor of Pedagogical Sciences, Professor (Academic Affairs of Kharkiv State Academy of Culture), Honored Worker of Arts of Ukraine; **A. Stashevskyi** – Doctor of Arts, Professor (Kharkiv State Academy of Culture), Honored Worker of Arts of Ukraine; **Y. Stetsyk** – Doctor of Historical Sciences, Professor (Drohobych Ivan Franko State Pedagogical University); **M. Strenachikova** – Doctor of Science (Doc. CSc., PhD.), (Academy of Arts in Banska Bystrica); **V. Telvak** – Candidate of Historical Sciences, Associate Professor (Drohobych Ivan Franko State Pedagogical University); **V. Futala** – Doctor of History, Professor (Drohobych Ivan Franko State Pedagogical University); **O. Ustymenko-Kosorich** – Candidate of Art History, Doctor of Pedagogical Sciences, Professor (Sumy State Pedagogical University named after A.S. Makarenko); **D. Chyk** – Doctor of Philology, Associate Professor (Taras Shevchenko Kremenets Regional Humanities and Pedagogical Academy); **H. Yavorska** – Doctor of Education, Professor (International Humanitarian University); **B. Yanyshyn** – Candidate of Historical Sciences, Senior Research Associate (Institute of History of Ukraine of the NAS of Ukraine); **V. Yaremchuk** – Doctor of History, Professor (Ostroh Academy National University).

The collection is included in such international databases as **Index Copernicus International**.

According to the Order of the Ministry of Education and Science of Ukraine as of 28.12.2019 No 6143 (annex 4), the journal is included in the List of scientific professional editions of Ukraine (category “B”) on pedagogical sciences (011 – Educational, pedagogical sciences, 012 – Pre-school education, 013 – Primary education, 014 – Secondary education (subject specialization), 015 – Professional education (in the field of specializations), 016 – Special education).

According to the Order of the Ministry of Education and Science of Ukraine as of 17.03.2020 № 409 (annex 1), the journal is included in the List of scientific professional editions of Ukraine (category “B”) on philological sciences (035 – Philology) and culture and arts (022 – Design, 023 – Fine arts, decorative arts, restoration, 024 – Choreography, 025 – Musical arts, 026 – Performing art, 027 – Museum and monument studies, 028 – Management of socio-cultural activities).

Based on the Order of Ministry of Education and Science of Ukraine No 1290 dated 30.11.2021 (annex 3), the journal is included in the List of professional editions of Ukraine (category “B”) in the area of of Historical Sciences (032 - History and Archeology).

Print media registration certificate «Humanities science current issues: Interuniversity collection of Drohobych Ivan Franko State Pedagogical University Young Scientists Research Papers» series KV № 19906-9706P dd. 14.05.2013.

All electronic versions of articles in the collection are available on the official website edition
www.apfn-journal.in.ua

Editorial board do not necessarily reflect the position expressed by the authors of articles,
and is not responsible for the accuracy of these data and references.

The articles were checked for plagiarism using the software StrikePlagiarism.com developed by the Polish company Plagiat.pl.

Founder and Publisher – Drohobych Ivan Franko State Pedagogical University,
co-founders V. Ilnytskyi, A. Dushnyi, I. Zymomrya.

Editorial address: Drohobych Ivan Franko State Pedagogical University, Ivana Franka str., 24, Drohobych, Lviv region,
82100. tel.: (03244) 1-04-74, fax: (03244) 3-81-11, e-mail: info@apfn-journal.in.ua

© Drohobych State Ivan Franko
Pedagogical University, 2023
© M. Pantyuk, A. Dushnyi, I. Zymomrya, 2023

Юлія БЛУДОВА, Олена ІЛЬІНА ІННОВАЦІЙНІ ПІДХОДИ У ПРОФЕСІЙНІЙ ПІДГОТОВЦІ МАЙБУТНІХ УЧИТЕЛІВ НОВОЇ УКРАЇНСЬКОЇ ШКОЛИ.....	223
Оксана БОРОВЕЦЬ, Олена СІРМАН, Юлія КОПЕЛЬ ОСОБЛИВОСТІ АКТИВІЗАЦІЇ ПІЗНАВАЛЬНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ УЧНІВ МОЛОДШОГО ШКІЛЬНОГО ВІКУ.....	230
Марина ВОЛОШЕНКО СУЧАСНІ ПІДХОДИ ДО РЕАЛІЗАЦІЇ ВІДПОВІДАЛЬНОГО БАТЬКІВСТВА І ЗАСОБИ ЙОГО ВДОСКОНАЛЕННЯ	235
Olena HALAI ORAL CORRECTIVE FEEDBACK AS AN EFFECTIVE LANGUAGE TEACHING STRATEGY.....	241
Олена ГЛАДКА ВПРОВАДЖЕННЯ ДИФЕРЕНЦІЙОВАНОГО ПІДХОДУ ДО НАВЧАННЯ ІНОЗЕМНОЇ МОВИ СТУДЕНТІВ НЕФІЛОЛОГІЧНИХ СПЕЦІАЛЬНОСТЕЙ.....	247
Maryna HLUKHOVSKA ENGLISH PHRASAL VERBS OF AVIATION ENGLISH: STAGES AND TECHNIQUES OF TEACHING.....	252
Юлія ГОЛОВАЦЬКА ІНФОРМАТИЗАЦІЯ ТА ЦИФРОВІЗАЦІЯ ОСВІТНЬОГО ПРОЦЕСУ ЯК КЛЮЧОВІ ТРЕНДИ ПРОФЕСІЙНОЇ ПІДГОТОВКИ МАЙБУТНІХ ПЕРЕКЛАДАЧІВ.....	258
Ігор ГРИЩЕНКО РОЗВИТОК ВОКАЛЬНО-ВИКОНАВСЬКОЇ МАЙСТЕРНОСТІ СТУДЕНТІВ МИСТЕЦЬКИХ СПЕЦІАЛЬНОСТЕЙ У ЗАКЛАДАХ ВИЩОЇ ОСВІТИ	264
Oksana HURAL, Larysa LOMAKINA, Natalia DYCHKA FEATURES OF NON-TRADITIONAL FORMS OF FOREIGN LANGUAGE LESSONS.....	270
Ольга ДЕРБАК, Катерина ПЕЧЕРНА, Тетяна ЯКОВЛЕВА ГРУПОВА РОБОТА ОНЛАЙН НА УРОЦІ ІСПАНСЬКОЇ МОВИ.....	277
Наталія ДІДЕНКО, Олена ПОЛІНОК МЕТОДИЧНІ АСПЕКТИ ЗАСТОСУВАННЯ ТЕСТОВОГО КОНТРОЛЮ ПРИ ВИВЧЕННІ УКРАЇНСЬКОЇ МОВИ ПРОФЕСІЙНОГО СПРЯМУВАННЯ У ВИЩИХ НАВЧАЛЬНИХ ЗАКЛАДАХ.....	284
Наталія ДІДО ДО ПИТАННЯ НАВЧАННЯ АНГЛІЙСЬКИХ НЕОЛОГІЗМІВ СТУДЕНТІВ ЕКОНОМІЧНОГО ПРОФІЛЮ.....	290
Руфіна ДОБРОВОЛЬСЬКА ІСТОРИКО-ФІЛОСОФСЬКІ ОСНОВИ ФЕНОМЕНУ МУЗИЧНОЇ ТЕРАПІЇ У ВЕЛИКОБРИТАНІЇ ТА США.....	296
Наталія ДУНА, Валерія ЮРЧЕНКО «МІЖНАРОДНА ЕКОНОМІКА – АНГЛІЙСЬКА МОВА»: МОДЕЛЬ І СТРАТЕГІЇ ІНТЕГРОВАНОГО НАВЧАННЯ	301

Юлія ГОЛОВАЦЬКА,*orcid.org/0000-0002-7740-9432*

доцент кафедри теорії і практики перекладу

Тернопільського національного педагогічного університету імені Володимира Гнатюка

(Тернопіль, Україна) *yulyapashkovska@ukr.net*

ІНФОРМАТИЗАЦІЯ ТА ЦИФРОВІЗАЦІЯ ОСВІТНЬОГО ПРОЦЕСУ ЯК КЛЮЧОВІ ТРЕНДИ ПРОФЕСІЙНОЇ ПІДГОТОВКИ МАЙБУТНІХ ПЕРЕКЛАДАЧІВ

У статті досліджено роль використання сучасних інформаційних та цифрових освітніх технологій у професійній підготовці майбутніх перекладачів. Розглянуто трактування поняття «цифровізація», «цифровізація освіти» та представлено дефініцію «цифровізація підготовки майбутніх перекладачів» як складний освітній процес, заснований на формах, методах, способах, прийомах і методах навчання перекладу з використанням ресурсів цифрових інструментів. Встановлено, що в практиці підготовки перекладачів та іноземної освіти (вивченні іноземних мов) доречним є використання терміну *Technology-Assisted Foreign Language Learning (TAFL)*. Основними перевагами використання сучасних цифрових освітніх технологій у професійній підготовці майбутніх перекладачів є інтерактивність та інформативність контенту, можливість створення віртуального мовленнєвого середовища. Узагальнено, що ключовими технологіями цифровізації освіти є мережа Інтернет та мобільні комунікації, які дають змогу організувати онлайн-діалог між різними аспектами освітнього процесу. Розглянуто типи платформних рішень, що використовуються в освітньому процесі, зокрема в підготовці майбутніх перекладачів: багатопрофільні платформи, стрімінгові платформи, платформи для вивчення іноземної мови. У підготовці майбутніх перекладачів багатопрофільні платформи є джерелом для розширення фонових знань предметних суміжних сфер (економіки, сучасних технологій, медицини тощо). Стрімінгові платформи дають змогу використовувати мультимедійний комплекс інструментів під час заняття, демонструвати відео- та аудіо матеріали в хорошій якості. Платформи для вивчення іноземної мови та підготовки майбутніх перекладачів володіють значною кількістю актуальної інформації про країну і культуру мови, яка вивчається, є банком різноманітних вправ для відпрацювання лексики, граматики, фонетики, розмовної мови іноземною мовою.

Ключові слова: цифровізація освіти, інформатизація та цифровізація підготовки майбутніх перекладачів, платформні рішення, цифрові технології.

Yuliia HOLOVATSKA,*orcid.org/0000-0002-7740-9432*

Associate Professor at the Department of Theory and Practice of Translation

Ternopil Volodymyr Hnatiuk National Pedagogical University

(Ternopil, Ukraine) *yulyapashkovska@ukr.net*

INFORMATIZATION AND DIGITALIZATION OF THE EDUCATIONAL PROCESS AS KEY TRENDS IN THE PROFESSIONAL TRAINING OF FUTURE TRANSLATORS

The article examines the role of using modern information and digital educational technologies in the professional training of future translators. The interpretation of the concept of «digitalization», «digitalization of education» is considered and the definition of «digitalization of training of future translators» is presented as a complex educational process based on forms, methods, ways, techniques and methods of teaching translation using the resources of digital tools. It has been established that the term *Technology-Assisted Foreign Language Learning (TAFL)* is appropriate in the practice of training translators and foreign language education (learning foreign languages). The main advantages of using modern digital educational technologies in the professional training of future translators are the interactivity and informativeness of the content, the possibility of creating a virtual broadcasting environment. It is summarized that the key technologies of digitalization of education are the Internet and mobile communications, which make it possible to organize an online dialogue between various aspects of the educational process. The types of platform solutions used in the educational process, in particular in the training of future translators, are considered: multidisciplinary platforms, streaming platforms, platforms for learning a foreign language. In the training of future translators, multidisciplinary platforms are a source for expanding background knowledge of related subject areas (economics, modern technologies, medicine, etc.). Streaming platforms make it possible to use a multimedia set of tools during classes, to demonstrate video and audio materials in good quality. Platforms for learning a foreign language and training future translators have a

significant amount of up-to-date information about the country and culture of the language being studied, and are a bank of various exercises for practicing vocabulary, grammar, phonetics, and spoken language in a foreign language.

Key words: digitalization of education, informatization and digitalization of training of future translators, platform solutions, digital technologies.

Постановка проблеми. У сучасних умовах вища освіта характеризується фундаментальними перетвореннями, які вимагають усвідомлення та вибір правильного вектора в освітньому процесі. В освіті дедалі актуальнішою є інформатизація освітнього процесу, оскільки з'являються різні нововведення у сфері інформаційних технологій, які доцільно застосовувати в освітньому процесі (Тарасенко, & Амеліна, 2016). У світі будь-яка компетентна діяльність чи професійна підготовка безпосередньо взаємодіють з інформаційними технологіями. Робота та навчання перекладача не є винятком.

У сучасних умовах освіта стала як ніколи доступною у всіх форматах, і вже у багатьох виникає питання щодо необхідності академічної освіти, яка складно підлаштовується під сучасні вимоги суспільства, якщо є онлайн-майданчики, на яких доступні ті курси, які справді потрібні споживачеві без додаткових обов'язкових та нецікавих дисциплін (Kiraly, Hoffman, 2016). Таким чином, щоб залишатися конкурентоздатними та відповідати сучасним вимогам, заклади вищої освіти змушені інтегрувати цифрові освітні платформи в освітній процес. Основними перевагами застосування цифрових освітніх платформ є: по-перше, можливість навчатися а будь який час і не залежно від місця перебування; по-друге, використання сучасних технологій та мультимедійних засобів дає змогу зробити навчальний матеріал наочнішим, цікавішим та доступнішим; по-третє, застосування цифрових платформ сприяє розвитку дисциплінованості та організованості студентів (Savitska, Livitska, 2022). Така цифровізація та інформатизація освітнього процесу забезпечує не лише надання широкого спектру послуг, які можуть бути повністю або частково впроваджені викладачем у в освітній процес, а й закладам вищої освіти створює новий формат комерціалізації та залучення абітурієнтів.

Аналіз досліджень. Проблема професійної підготовки майбутніх перекладачів не є новою для сучасної науки, однак констатуємо відсутність узагальнюючих досліджень з цієї проблеми. Так, у наукових пошуках розглянуто окремі аспекти професійної підготовки майбутніх перекладачів, зокрема: проблему формування перекладацької культури (А. Козак), професійного світогляду перекладача (Ж. Таланова), інформаційної компе-

тентності майбутніх перекладачів у фаховій підготовці (Р. Тарасенко, Г. Плахотнюк), визначення професійних компетентностей письмового та усного перекладача (О. Чередниченко); питання формування професійної компетентності перекладача засобами інформаційно-комунікаційних технологій (А. Янковець); окремі аспекти підготовки технічних перекладачів (А. Рогульська) та проблеми синхронного перекладу (С. Швачко); методичну систему навчання студентів магістратури усному перекладу у зовнішньоекономічній сфері (Н. Зінукова); методику професійної підготовки майбутніх перекладачів до здійснення усного двостороннього науково-технічного перекладу (І. Сімкова); методику комплексної підготовки майбутніх перекладачів (Л. Черноватий), теоретико-методичні основи професійної підготовки технічних перекладачів у закладах вищої освіти (С. Панов). Однак питання щодо висвітлення нових вимог до професійної підготовки майбутніх перекладачів в умовах цифрового суспільства, а також впливу цифрових освітніх технологій на процес їхньої фахової підготовки залишаються не достатньо вивченими та науково обґрунтованими.

Метою статті є розгляд процесів інформатизації та цифровізації як ключових трендів професійної підготовки майбутніх перекладачів в умовах цифрового суспільства.

Виклад основного матеріалу. У сучасних умовах розвитку освітніх інформаційних технологій етап інформатизації можна вважати завершеним, оскільки практично всі заклади освіти укомплектовані комп'ютерною технікою, у викладачів уже досить високий рівень комп'ютерної грамотності і інформаційної компетентності та сформовані навички застосування інформаційних технологій в освіті (Serdiuk, & Marchenko, 2016). Окрім того, у 2021 році Міністерство освіти і науки України підготувало підготувало для громадського обговорення проєкт Концепції цифрової трансформації освіти і науки на період до 2026 року (2021), яка представляє комплексне системне стратегічне бачення цифрової трансформації цих сфер. Ключове завдання проєкту полягає у конструюванні цифрового освітнього середовища за допомогою онлайн-навчання з інтерактивною участю та відкритим доступом у мережі Інтернет. Тому цифровізація освіти тісно пов'язана з її інформатизацією та створює можливості для індивідуалізації

освітньої траєкторії з опорою на інноваційні цифрові освітні технології.

Варто констатувати, що донині не існує єдиного трактування поняття «цифровізація». Науковці розглядають цю дефініцію як: спосіб маніпуляції даними за допомогою цифрових пристроїв (Корінська, 2022); широке застосування цифрових технологій (мережі Інтернет, електронної пошти, відео комунікацій тощо) (Макаренко, Певсе, 2022); використання в освітньому процесі різноманітних цифрових мереж та онлайн-платформ (Слюсаренко, Сотер, 2022); поняття, що передбачає початкове створення нового продукту в цифровій формі та процес використання комп'ютерних засобів і технологій (Khyzhna, Makarenko, 2019). Тоді як цифровізація освіти розглядається як новий формат освітнього середовища, в основі якого цифрові технології, які забезпечують зручні та доступні сервіси і платформи для підвищення конкурентоздатності, ефективності взаємодії учасників освітнього процесу, ролі інтелектуальної власності, розвитку цифрових навичок (Kaplan, 2022); комплекс інструментів, що оптимізують навчання, забезпечують персоналізацію й автоматизацію рутинних освітніх процесів (Isaias, Sampson, Ifenthaler, 2020); впровадження цифрових сервісів та технологій в освітній процес, що змінює не лише освітню ситуацію, а й ролі учасників освітнього процесу та правила взаємодії між ними (Гуралюк, 2021). Таким чином, ключовими технологіями цифровізації освіти є мережа Інтернет та мобільні комунікації, які дають змогу організувати онлайн-діалог між різними аспектами освітнього процесу.

В Україні, за твердженням А. Яцишин, на державному рівні визначено такі основні напрямки цифровізації освіти: створення освітніх ресурсів та цифрових платформ із підтримкою інтерактивного та мультимедійного контенту та інструментів автоматизації освітніх процесів; організація безперебійного доступу до мережі Інтернет у навчальних аудиторіях; розвиток дистанційної освіти із використанням мультимедійних технологій (Яцишин, 2021).

У лінгводидактиці термін Computer Assisted Language Instruction (CALI) та пізніше Computer-Assisted Language Learning (CALL) (комп'ютерне навчання іноземних мов, комп'ютерна лінгводидактика) окреслився з початком активного використання комп'ютера у вивченні іноземних мов (Макаренко, Певсе, 2022). Однак це поняття не охоплює увесь арсенал сучасних технологій. З появою інтерактивних веб-сайтів та мобільних додатків у сфері освіти почали використовуватися

терміни Electronic Learning (e-learning), Mobile Learning (m-learning) (Khyzhna, Makarenko, 2019). З огляду на це, у сучасній лінгводидактиці найприйнятнішим є термін Technology-Assisted Foreign Language Learning (TAFL), який найточніше відображає використання широкого спектру інформаційно-комунікаційних технологій у практиці іншомовної освіти (Собченко, 2021). Тобто можемо констатувати, що інформаційно-комунікаційні та цифрові освітні технології є частиною нової методики навчання перекладу та іноземним мовам загалом. Вони мають потенціал стати потужним освітнім потенціалом, за допомогою якого уможливорюється оптимізація професійної підготовки майбутніх перекладачів.

У сучасних умовах виокремлюють три типи платформних рішень (Barjesteh, Manooshehrzadeh, Heidarzadi, 2021), що використовуються в освітньому процесі, зокрема в підготовці майбутніх перекладачів:

1) багатопрофільні платформи: контент цих платформ є всеосяжним та охоплює гуманітарні науки (наприклад, суспільство, освіта, мистецтво, наука тощо). Зміст створюється спільно з відомими школами, компетентними вчителями/викладачами та професійними командами;

2) стрімінгові платформи: відмінністю цього типу є високий рівень інтерактивності. Порівнюючи з відеозаписом, трансляцією та іншими формами онлайн-навчання, стрімінг забезпечує ефективне спілкування та взаємодію, дає змогу своєчасно відповідати на запитання та максимально відтворювати автономний режим навчання студентів, а освітні технології стають ефективнішими. У межах потокового онлайн-мовлення викладач має змогу контролювати процес навчання студентів, мотивуючи зосередитися на занятті, забезпечити ефективний час навчання та рівень засвоєності матеріалу студентами. Стрімінгові платформи дають змогу не лише підвищити якість відеозапису, а й сприятливо впливають на розвиток дистанційного навчання;

3) платформи для вивчення іноземної мови, які охоплюють: програмне забезпечення для вивчення лексики та аудіювання іноземною мовою; відеоматеріали з субтитрами; завдання з аудіювання, усного мовлення, читання та письма іноземною мовою; можливості для відпрацювання іншомовних навичок для ділового спілкування; інформаційні відео для вивчення теорії та практики перекладу.

Застосування цифрових освітніх платформ дає змогу «покривати» декілька сфер освітнього процесу. Використання багатопрофільних платформ дає змогу викладачам демонструвати

об'єкт дослідження з нової позиції, частково або повністю використовувати онлайн-контент в якості додаткового навчального матеріалу. У підготовці майбутніх перекладачів багатопрофільні платформи є джерелом для розширення фонових знань предметних суміжних сфер, наприклад, економіки, сучасних технологій, медицини тощо. Стрімінгові платформи стали рішенням для освітньої системи в період пандемії (Isaias, Sampson, Ifenthaler, 2020). Такі платформи не лише сприяють організації групових онлайн-конференцій, а й легко долати географічні обмеження. Стрімінгові платформи дають змогу використовувати мультимедійний комплекс інструментів під час заняття, що підвищує інтерактивність освітнього процесу. Студенти також мають змогу демонструвати власні матеріали з власних носіїв та підвищувати навички використання цифрових інструментів. У підготовці майбутніх перекладачів стрімінгові платформи дають можливість демонструвати відео- та аудіо матеріали в хорошій якості. Майбутні перекладачі, які використовують ці можливості, мають можливість налаштовувати звук та зображення під власні вимоги, щоб відпрацювати різні види перекладу, а також підключати до заняття носіїв мови або інших фахівців предметної сфери, що здійснює додатковий ефект на їхню підготовку. Платформи для вивчення іноземної мови та підготовки майбутніх перекладачів володіють значною кількістю актуальної інформації про країну і культуру мови, яка вивчається, є банком різноманітних вправ для відпрацювання лексики, граматики, фонетики, розмовної мови іноземною мовою. Водночас ці платформи дають змогу знизити навантаження викладача, оскільки відпрацювання механічних дій відбувається в Інтернет-просторі.

Однак, незважаючи на всі переваги цифрових технологій у підготовці майбутніх перекладачів та у навчанні іноземних мов, їхнє застосування має мати допоміжний характер. Збільшенню ефективності реалізації цифрових технологій в підготовці майбутніх перекладачів сприятиме:

1) підвищення цифрової грамотності викладачів, що передбачає не лише володіння сучасними цифровими освітніми ресурсами на належному рівні, а й готовність працювати у цифровому освітньому середовищі, розробляти нові електронні матеріали залежно від мети навчання;

2) організація навчання на основі особистісно-діяльнісного підходу шляхом залучення у спільну продуктивну діяльність з урахуванням індивідуально-психологічних особливостей студентів, а також рівня володіння іноземною мовою;

3) інноваційна спрямованість у викладанні іноземної мови на основі обізнаності викладачів щодо методичних можливостей застосування сучасних цифрових засобів (наприклад, локалізації) та вибору найоптимальніших, які відповідають цілям та завданням навчання;

4) використання інформаційно-комунікаційних технологій як допоміжних засобів навчання на аудиторних заняттях та в організації самостійної роботи майбутніх перекладачів;

5) техніко-технологічне забезпечення професійної підготовки майбутніх перекладачів, що передбачає обладнання необхідними технічними та програмними засобами, доступ до мережі Інтернет тощо.

Концептуальними особливостями використання цифрових технологій у підготовці майбутніх перекладачів є адаптивність комп'ютерних програм щодо індивідуальних особливостей кожного студента; керованість, оскільки можлива корекція освітнього процесу на будь-якому етапі навчання; різноманітність типів взаємодії студентів з викладачем за допомогою комп'ютера («суб'єкт – суб'єкт», «суб'єкт – об'єкт», «об'єкт – суб'єкт»). Позитивним моментом цифровізації підготовки майбутніх перекладачів є те, що комп'ютер може гарантувати конфіденційність та індивідуальний темп просування до успіху (Корінська, 2022), а також забезпечити інтерактивність навчання на основі постійної реакції на відповіді студентів у процесі виконання завдань.

Висновки. Використання цифрових технологій у підготовці майбутніх перекладачів передбачає визначення послідовності операцій, що становлять процес управління; розробку відповідних методів та засобів навчання; створення оптимальних умов перебігу освітнього процесу. Водночас, доцільно пам'ятати, що комп'ютер – це лише дидактичний засіб, який не може вирішити всіх проблем якості освіти.

Таким чином, підготовка майбутніх перекладачів, які володіють знаннями, вміння, навичками та досвідом їхнього застосування в контексті їхньої професійної перекладацької діяльності, формування у них мультикультурності та мультимовності на основі цифрових ресурсів стає найважливішим напрямом професійної підготовки. Застосування цифрових освітніх ресурсів у підготовці майбутніх перекладачів значно розширює можливості роботи над перекладом. Цифрові технології дають змогу здійснювати пошук, відбір та обробку інформації, необхідної для виконання перекладацьких завдань у процесі роботи з різними видами текстів. У професійній під-

готовці майбутніх перекладачів цифрові освітні ресурси розширюють освітні можливості під час здійснення студентами письмових перекладів, їхнього аналізу та зіставлення; роботи з лексичним матеріалом; виконання зворотного перекладу, зіставлення з оригіналом; прослуховування аудіо-матеріалів або перегляду передач, відео; контактів із носіями мови; прослуховування різних темпів

мовлення; відпрацювання сполучуваності та її різних варіантів; тренування уваги; тренування перекладацької пам'яті. Відтак, варто констатувати необхідність підготовки нового покоління перекладачів у межах цифровізації освіти, здатних не лише перекладати, а й готових критично мислити та використовувати цифрові технології для досягнення максимальної точності перекладу.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Воловик А. Основи фахової підготовки майбутнього перекладача: автоматизований переклад. *Актуальні питання вивчення германських, романських і слов'янських мов і літератур та методики викладання іноземних мов*. 2021. Вип. 1. С. 14–17.
2. Гуралюк А. Г. Цифровізація як умова розвитку системи освіти. *Тенденція розвитку вищої освіти. Серія: Педагогічні науки*. 2021. Вип. 13 (169). С. 3–8.
3. Корінська О. О. Підготовка майбутніх перекладачів в умовах цифровізації. *Вісник Луганського національного університету імені Тараса Шевченка. Педагогічні науки*. 2022. Вип. 1(349). С. 39–47.
4. Макаренко Л. Л., Певсе А. А. Дидактичний потенціал цифрових технологій у системі професійної підготовки фахівців філологічного профілю. *Науковий часопис НПУ імені М. П. Драгоманова. Серія 5. Педагогічні науки: реальність та перспективи*. 2022. Вип. 88. С. 140–147.
5. Проект Концепції цифрової трансформації освіти і науки на період до 2026 року (2021). URL: <https://mon.gov.ua/ua/news/konserciya-cifrovoi-transformatsiyi-osviti-i-nauki-mon-zaproshuye-do-gromadskogo-obgovorennya>
6. Слюсаренко Н., Сотер М. Цифровізація іншомовної підготовки у закладах вищої освіти України. *Людознавчі студії. Серія «Педагогіка»*. 2022. Вип. 14 (46). С. 48–55.
7. Собченко Т. М. Особливості навчання студентів-філологів в умовах інформатизації та цифровізації вищої освіти. *Professional Education: Methodology, Theory and Technologies*. 2021. Вип. 13. С. 278–290.
8. Тарасенко Р., Амеліна С. Особливості формування інформаційної компетентності майбутніх перекладачів в аспекті підготовки до здійснення процесів локалізації програмних продуктів. 2016. *Інформаційні технології і засоби навчання*. 2016. Вип. 3 (53). С. 49–60.
9. Яцишин А. В. Теоретико-методичні основи використання цифрових відкритих систем у підготовці аспірантів і докторантів з наук про освіту: дис. ... д-ра пед. наук: 13.00.10 / Ін-тут інформац. техн. і засобів навчання НАПН України. Київ, 2021. 636 с.
10. Barjesteh H., Manoochehrzadeh M., Heidarzadi M. Technology Enhanced Language Learning: COVID-19's Impact on Digitalization of Education. Arcler Education Incorporated. 2021. 204 p.
11. Isaías P., Sampson D.G., Ifenthaler D. Online Teaching and Learning in Higher Education. Springer Nature. 2020. 211 p.
12. Kaplan A. Digital Transformation and Disruption of Higher Education. Cambridge University Press. 2022. 200 p.
13. Khyzhna O. P., Makarenko L. L. Information society: the challenges of the third millennium. *Psychology and pedagogy in XXI century: methodological framework of the activities of psychologist and educator: collective monograph* / A. O. Bessarab, O. I. Ivanytsky, O. M. Kikinezhdi, etc. Lviv-Toruń: Liha-Pres, 2019. P. 147–159.
14. Kiraly D., Hoffman S. Towards a Postpositivist Curriculum Development Model for Translator Education. In Don C. Kiraly, ed. *V&R academic. Towards authentic experiential learning in translator education*. Mainz UP, Göttingen: V&R Unipress, 2016. P. 67–88.
15. Savitska V., Livitska N. Academic mobility of students in the conditions of digitalization of higher education. *Viae Educationis Studies of Education and Didactics*. 2022. Issue 1 (2). P. 32–37.
16. Serdiuk N., Marchenko N. Modern Gadgets Under Three Language Training Of Future Foreign Languages Teachers. *Young Scientist*. 2016. Vol. 12140. P. 535–539.

REFERENCES

1. Volovyk A. Osnovy fakhovoi pidhotovky maibutnoho perekladacha: avtomatyzovanyi pereklad [Basics of professional training of a future translator: automated translation]. Current issues of studying Germanic, Romance and Slavic languages and literatures and methods of teaching foreign languages. 2021, Nr 1, pp. 14–17 [in Ukrainian].
2. Huraliuk A. H. Tsyfrovizatsiia yak umova rozvytku systemy osvity [Digitization as a condition for the development of the education system]. The trend of higher education development. Series: Pedagogical sciences, 2021, Nr. 13 (169), pp. 3–8 [in Ukrainian].
3. Korinska O. O. Pidhotovka maibutnikh perekladachiv v umovakh tsyfrovizatsii [Training of future translators in conditions of digitalization]. Bulletin of Taras Shevchenko Luhansk National University. Pedagogical sciences, 2022. Nr. 1(349), pp. 39–47 [in Ukrainian].
4. Makarenko L. L., Pevse A. A. Dydaktychnyi potentsial tsyfrovykh tekhnolohii u systemi profesiinoi pidhotovtsi fakhivtsiv filolohichnoho profilu [Didactic potential of digital technologies in the system of professional training of philological specialists]. Scientific journal of the M.P. Drahomanov NPU. Series 5. Pedagogical sciences: realities and prospects, 2022, Nr. 88, pp. 140–147. [in Ukrainian].

5. Proiekt Kontseptsii tsyfrovoyi transformatsii osvity i nauky na period do 2026 roku [Project Concept of digital transformation of education and science for the period until 2026]. URL: <https://mon.gov.ua/ua/news/koncepciya-cifrovoyi-transformatsiyi-osviti-i-nauki-mon-zaproshuye-do-gromadskogo-obgovorenniya> [in Ukrainian].
6. Sliusarenko N., Soter M. Tsyfrovizatsiia inshomovnoi pidhotovky u zakladakh vyshchoi osvity Ukrainy [Digitization of foreign language training in higher education institutions of Ukraine]. Humanities studies. "Pedagogy" series. 2022, Nr. 14 (46), pp. 48–55 [in Ukrainian].
7. Sobchenko T. M. Osoblyvosti navchannia studentiv-filolohiv v umovakh informatyzatsii ta tsyfrovizatsii vyshchoi osvity [Peculiarities of studying philology students in the conditions of informatization and digitization of higher education]. Professional Education: Methodology, Theory and Technologies, 2021, Nr. 13, pp. 278–290 [in Ukrainian].
8. Tarasenko R., Amelina S. Osoblyvosti formuvannia informatsiinoi kompetentnosti maibutnikh perekladachiv v aspekti pidhotovky do zdiisnennia protsesiv lokalizatsii prohramnykh produktiv [Features formation of informational competence of future translators in the aspect of preparation for implementation localization processes of software products]. Information technologies and teaching aids, 2016, Nr. 3 (53), pp. 49–60 [in Ukrainian].
9. Yatsyshyn A. V. Teoretyko-metodychni osnovy vykorystannia tsyfrovyykh vidkrytykh system u pidhotovtsi aspirantiv i doktorantiv z nauk pro osvitu [Theoretical and methodological foundations of the use of digital open systems in the training of post-graduate and doctoral students in the sciences of education]: dys. ... d-ra ped. nauk: 13.00.10 / In-tut informats. tekhn. i zasobiv navchannia NAPN Ukrainy. Kyiv, 2021. 636 p. [in Ukrainian].
10. Barjesteh H., Manoochehrzadeh M., Heidarzadi M. Technology Enhanced Language Learning: COVID-19's Impact on Digitalization of Education. Arcler Education Incorporated. 2021. 204 p
11. Isaías P., Sampson D.G., Ifenthaler D. Online Teaching and Learning in Higher Education. Springer Nature. 2020. 211 p
12. Kaplan A. Digital Transformation and Disruption of Higher Education. Cambridge University Press. 2022. 200 p
13. Khyzhna O. P., Makarenko L. L. Information society: the challenges of the third millennium. *Psychology and pedagogy in XXI century: methodological framework of the activities of psychologist and educator*: collective monograph / A. O. Bessarab, O. I. Ivanytsky, O. M. Kikinezhdi, etc. Lviv – Toruń: Liha-Pres, 2019. P. 147–159
14. Kiraly D., Hoffman S. Towards a Postpositivist Curriculum Development Model for Translator Education. In Don C. Kiraly, ed. *V&R academic. Towards authentic experiential learning in translator education*. Mainz UP, Göttingen: V&R Unipress, 2016. P. 67–8.
15. Savitska V., Livitska N. Academic mobility of students in the conditions of digitalization of higher education. *Viae Educationis Studies of Education and Didactics*. 2022. Issue 1 (2). P. 32–37.
16. Serdiuk N., Marchenko N. Modern Gadgets Under Three Language Training Of Future Foreign Languages Teachers. *Young Scientist*. 2016. Vol. 12140. P. 535–539.